

قدرت اقتصادی اتم

وحید عظیم‌نیا دبیر گروه اقتصادی

بی‌صدا زندگی مردم سرزمین‌مان را دگرگون می‌کند. **۱ میلیارد دلار** در جیب ملت نیروگاه بوشر، گوهر درخشان صنعت هسته‌های کشورمان، تا امروز ۲۲میلیارد کیلووات‌ساعت برق تولید کرده است. اگر قرار بود این برق با نفت یا گاز تأمین شود، ۱۰ میلیون بشکه از منابع کشور دود می‌شد؛ منابعی که حالا ذخیره شده‌اند و ارزشی دارند که می‌توانند مدرسه یا بیمارستان مجرب‌سازند یا جاده‌ها را هموارتر کنند. اما فایده فقط مالی نیست. بوشر با تولید انرژی پاک، از آلودگی هوا کاسته و هزینه‌های درمان بیماری‌های ناشی از دود و غبار را کاهش داده است. تصور کنید خانواده‌ای که دیگر نگران قبض‌های سنگین بیمارستان نیست، چون در هوایی پاک‌تر نفس می‌کشد. حالا ایران هدف بزرگ‌تری دارد؛ تولید ۲۰هزار مگاوات برق هسته‌ای. متخصصان ایرانی با تکیه بر دانش بومی، نهن‌تپه‌نیزگامی‌سازند، بلکه سوختش را هم خودشان تأمین می‌کنند. این خود کفایی، در‌های وابستگی را بسته و کشورهایی را که روزی ما را تحریم کردند، به میزب مذاکره کشید. البته است. این‌قدر قدرت اقتصادی اتم‌هاست؛ قدرتی که اقتصاد را مقاوم‌تر و آینده روشن‌تر می‌کند.

■ **از دور زیر به بازار جهانی**

هر سال ۴۰میلیون تن سیب، گوجه، خیار و دیگر محصولات کشاورزی ایران به دلیل آفات یا فساد دور ریخته می‌شود. این یعنی غذایی می‌که می‌توانست سفره میلیون‌ها نفر را رنگین کند، به هدر می‌رود و کشاورزانی که در آمدشان خاک می‌شود. فناوری هسته‌ای اما با پر تودهی، این معادله را عوض کرده است. پر تودهی آفات را نابود، ماندگاری محصولات را بیشتر و آنها را آماده صادرات به بازارهای سختگیر جهانی می‌کند. مراکز پر تودهی با ظرفیت ۰۰هزار تن، تازه قدم اول هستند. اگر فقط نیمی از این ضایعات نجات پیدا کند، میلیارد‌ها دلار به اقتصاد برمی‌گردد. این یعنی کشاورزی که درآمد بیشتر دارد، مغناطی‌ای که میوه‌ها از تن می‌فرودشد و کشوری که در بازارهای جهانی حرفی برای گفتن دارد. بخش خصوصی هم وارد میدان شده است، سرمایه‌گذارانی می‌توانند این فناوری را به صنعتی پرسود تبدیل کنند که امنیت غذایی را تقویت و ارزش آوری را چند برابر می‌کند.

■ **اتم‌هایی که انحصار را می‌شکنند**

تا چند سال پیش، چشمه کبالت ۵۷بسی‌ای چهارپایابی نفت در انحصار آمریکا و آلمان بود. تحریم‌ها این محصول را از صنعت نفت ایران مان دریغ کرده بود، اما متخصصان سرزمین گنبدمان آن را ساختند. حالا نهن‌تپه‌ها هزینه‌های نفتی کاهش پیدا می‌کند، بلکه کشورمان می‌تواند این فناوری را به کشورهای نفت‌غنی‌خیز منطقه بفروشد. این یعنی درآمدی که به جیب غرب می‌رفت، حالا با افزایش صادرات ایران سرازیر می‌شود. «متانول دوتو» هم داستان مشابهی دارد. این ماده که در داروسازی، پتروشیمی و الکترونیک کاربرد دارد تا دیروز در انحصار دو شرکت جهانی بود. حالا ایران آن را تولید می‌کند و صادرات در انحصار دو شرکت جهانی است؛ محصولی که می‌تواند در آسه‌آسه‌های پیشرفته با قطعات الکترونیکی فسفریک اسید (دپا) هم که برای استخراج فلزات گرانبه‌ا مثل اورانیوم و کبالت به کار می‌رود، با هزینه‌های کمتر از نمونه خارجی تولید شده است. متخصصان ایرانی در آستانه تولید انبوه این ماده هستند؛ محصولی که می‌تواند هزینه‌های صنعت هسته‌ای و معدنی را به‌شدت پایین بیاورد. این دستاوردها، ایران را به بازیگری کلیدی در فناوری‌های پیشرفته تبدیل کرده‌اند؛ اتم‌هایی که انحصار را شکسته‌اند و اقتصاد را به جلو می‌رانند.

■ **«اتم‌ها» نگهبان طبیعت**

شیرابه‌های سمی زباله‌ها، کابوس شهرهای ایران هستند. این مایعات آلوده خاک و آب را مسموم و هزینه‌های کلانی به شهرداری‌ها تحمیل می‌کنند، اما فناوری پلاسما‌ی سرد که در شیراز به کار گرفته شده، این شیرابه‌ها را به ای پاک تبدیل می‌کند، آبی که می‌تواند مزارع خشک را سیراب کند یا در طبیعت باز شود. این فناوری، هزینه‌های مدیریت پسماند را کاهش می‌دهد و به کشاورزان مناطق کم‌آب کمک می‌کند تا محصول بیشتری برداشت کنند. تصور کنید شهری که دیگر نگران کوهه‌ای زباله نیست یا کشاورزی که با آب پاک، گوجه و خیارش را به بازار می‌فرستد. این پروژه‌ها به حمایت بخش خصوصی می‌تواند در سراسر کشور گسترش پیدا و هزاران شغل سبز ایجاد کند. شغل‌هایی که هم محیط‌زیست را نجات می‌دهند و هم جیب کارگران را پر می‌کنند. دیگر کشورها هم به این فناوری چشم دوخته‌اند و ایران هم تولیدگویی جهانی شود. اتم‌ها حالا نگهبان اقتصاد را زنده، بلکه از بیرون هم پاسداری می‌کنند.

■ **جان کلام**

صنعت هسته‌های ایران مان با وجود همه سختی‌ها، حالا موتور محر که‌ای است که از درام سلطان تا نجات محصولات کشاورزی، از شکست انحصارهای جهانی تا حفاظت از طبیعت، زندگی مردم را بهتر می‌کند. این راه پر افتخار، با تلاش‌های افراد متخصص آغاز شد و با دانشمندان ایران دوست و مؤمن همچون محمّد شهبازی، یارادامه یافت و حالا به ثمر نرسیده است. اتم‌ها هم یکدیگه هستند؛ اما فرصت‌های بزرگی می‌سازند؛ فرصت‌هایی که می‌توانند اقتصاد کشورمان را به اوج ببرند. با سرمایه‌گذاری بیشتر و حمایت از این صنعت، می‌توانیم نهن‌تپه‌نیزهای امروز را برآورده کنیم، بلکه میراثی ماندگار برای نسل‌های فرادسازیم؛ میراثی که میزبای مذاکره نمی‌تواند آن را، از یک ملت بگیرد.

۱۳۰میلیارد دلار تجارت خارجی در سال ۱۴۰۳

تا نزدیک به آمارهای منتشرشده‌ها وضعیت تجارت خارجی کشور در سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد هر دو بخش صادرات غیر نفتی و واردات با رشد ارزشی نسبت به سال گذشته همراه بوده‌اند و در مجموع، حجم تجارت خارجی ایران به مرز ۱۳۰میلیارد دلار رسیده است. بر اساس گزارش «سننا»، مجموع تجارت خارجی ایران طی ۱۲ ماه منتهی به پایان سال ۱۴۰۳ معادل ۱۳۰ میلیارد و ۱۶۹میلیون دلار ثبت شده که این عدد، رشد ۱۱/۳ درصدی را در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد. در این میان، نسبت در غیر نفتی ایران با ارزشی معادل ۸۷میلیارد دلار، ۷میلیون دلار، ۳۶میلیارد دلار و قابل توجه ۱۵/۶ درصدی داشته است. از نظر وزنی نیز حجم صادرات غیر نفتی کشور به بیش از ۵۱ میلیون تن رسیده که نشان‌دهنده افزایش ۱۰ درصدی نسبت به سال گذشته است. در بخش واردات نیز طی این بازه زمانی، مجموع واردات کشور ۷۲میلیارد و ۳۷۵میلیون دلار اعلام شده که نسبت به سال ۱۴۰۲، رشدی ۸/۲ درصدی را تجربه کرده است. با این حال، وزن واردات با یک درصد کاهش به حدود ۳۹ میلیون و ۲۵۸ هزار تن رسیده است. در میان کالاهای صادراتی، سه سهم اصلی شامل کالاهای طبیعی با ۸۷میلیارد دلار، پرویان مایع با ۳۶میلیارد دلار و متانول با ۲/۲میلیارد دلار هستند. در مقابل، طلای خام با ۸/۵میلیارد دلار، ذرت دامی با ۲/۹میلیارد دلار و تلفن همراه با ۲/۴میلیارد دلار، سه کالای عمده وارداتی کشور را تشکیل می‌دهند.

چون

گزارش یک

بینناز قاسمی

نارضایتی مردم از قیمت و کیفیت نان موضوعی همیشگی شده است که ظاهراً پایانی هم ندارد. نانوایان سسنتی دولتی و آزادپز به حال خود رها شده‌اند. دولت گندم ۲۵هزار تومانی را با نانوا هزار تومان محاسبه می‌کند تا نان ارزان با کیفیت دست مردم برسد، اما در سایه رهاسازی نانوایان از سوی دولت و اتحادیه‌ها هیچ کس پاسخگو نیست. هر روز صف‌های مقابل نانوایی‌ها طولانی‌تر و کیفیت آن نیز بدتر می‌کند تا نان ارزان با کیفیت مصوب نان در نیمه دوم سال گذشته تا ۶۰درصد گران شد، وضع بدتر هم شد. اکنون که در کمتر نانوایی‌ای نرخ مصوب دولتی رعایت می‌شود، هم نانوا نارضاضی است و هم مشتریان. متأسفانه باوجود نسخه‌های مختلفی که دولت‌ها برای قوت غالب مردم پیچیده‌اند، هنوز قوت غالب مردم ساماندهی نشده و نتوانسته حداقل رضایت مردم را جلب کند.

■ ■ ■

«نان» همچنان در جامعه ایرانی، نقشی محوری و سهم بالایی در سبد غذایی خانوار دارد. دولت همواره با تخصیص یارانه به آرد و نان تلاش کرده، قوت غالب مردم با قیمت ارزان در دسترس خانوار قرار گیرد، اما به دلایل مختلف این یارانه دولت حیف و میل می‌شود. سه دهه قبل اگر می‌خواستنی نانی تهیه کنی باید حوالی ساعت۵صبح با چشمانی خواب‌آلود راهی نانوایی می‌شدی. اگر کمی خوش شانس بودی و سرعت قدم‌هایت بیشتر بود از یکی دو نفر جلو می‌زدی و می‌شدی نفر ۲۰-۲۰، البته نانوایی محل از ۴صبح خمیر خود را آماده کرده بود تا نان خمیر و نیخته دست مشتریان ندهد. اکنون بعد از ۳۰سال نانوا ساعت ۶ یا ۶:۳۰تر که نانوایی را بالای می‌کشد و کم کم خمیر خود را آماده می‌کند. صبح دیر می‌آید، ظهر پخت نمی‌کند، عصر می‌گوید آرد نیست، همه شهروندان ایرانی در زندگی روزمره‌شان با انواع تخلفات نانوایان روبه‌رو شده‌اند. اجبار مشتری به خرید نان کنجده، فروش انواع کالاهایمانند عسل و زعفران و محاسبه هزینه آن با کار تخوان نانیو، سوءاستفاده از حسواس پرتی مشتری و محاسبه هزینه نان با دست‌گامپوز بانکی همگی تخلفاتی است که نانوایان برای دریافت آرد سهمیه‌ای بیشتر مرتکب می‌شوند.

به رغم اینکه در این سال‌ها تعداد نانوایان سنتی چندین برابر شده، اما صف‌های طولیل

گزارش ۲

سعید فرح‌بخش

تحقیق و تفحص از وزارت جهاد کشاورزی در دستور کار خانه ملت قرار گرفت

کشاورزی ایران، گویی همیشه در پیچ‌وخم وعده‌ها گرفتار است. عملکرد وزارت جهاد کشاورزی سال‌هاست با اما و آگاهی بی‌پایان که خورده؛ از خرید تضمینی ناکارآمد گرفته تا واگذاری‌های پر حاشیه به بخش خصوصی. حالا در آستانه جلسات علنی مجلس در روزهای ۲۴، ۲۶ و ۲۷ فروردین ۱۴۰۴، کمیسیون کشاورزی قرار است عملکرد این وزارتخانه با وجود ظرفیت بالای صادرات و تحقیق و تفحص، واگذاری محصولات کلزای کشاورزان و وابسته‌است. کلزاکاران هنوز از تأخیر در پرداخت‌ها و سیاست‌های متناقض گلّه‌مندند. تولید دانه‌های روغنی می‌توانست وابستگی ایران را به واردات روغن کاهش دهد، همچنان در گیر کمبود زیرساخت و حمایت ناکافی است. کشت زیتون هم با وجود ظرفیت بالای اقتصادی، از بی توجهی رنج می‌برد. دولت باید این گروه را باز کند.

■ ■ ■

وزارت جهاد کشاورزی که قرار است ستون خودکفایی کشورمان در تولید غذا باشد، سال‌هاست با انتقادهای تند کشاورزان، کارشناسان و نمایندگان مجلس روبه‌رو است؛ از تأخیر در پرداخت مطالبات گندم کاران گرفته تا سیاست‌های ناپایدار در خرید محصولات؛ از بی‌انرژی‌ها و بی‌مسئولیت‌ها گرفته تا عدم اعتماد کامل ذی‌نفعان را جلب کند. حالی ما شاهد اسلامی مصمم گرفته است عملکرد این وزارتخانه را در حوزه کلزا، دانه‌های روغنی، زیتون و حمایت از کشاورزان زیر ذره‌بین ببرد. جلسات علنی روزهای ۲۴، ۲۶ و ۲۷ فروردین ۱۴۰۴، فرصتی است تا مشخص شود آیا دولت می‌تواند گره‌های کور گذشته را باز کند یا خیر.

■ **«کلزا» طلای زرد در تله سیاست‌ها**

کلزا به عنوان یکی از مهم‌ترین دانه‌های روغنی، می‌توانست ایران را از وابستگی ۸۵درصدی به واردات روغن خوراکی نجات دهد، با این حال عملکرد وزارت جهاد در این حوزه پر از تناقض بوده است. در سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳، تولید کلزا به حدود ۴۰۰هزار تن رسید، اما این رقم تنها ۲۰درصد هدف‌گذاری برنامه ششم توسعه بود. تأخیر در پرداخت مطالبات کلزاکاران که گاهی تا سه ماه طول کشیده، انگیزه کشاورزان را برای کشت این محصول کاهش داده است. قیمت خرید تضمینی هم که در سال ۱۴۰۳ کیلویی ۳۵هزار تومان رسید، با توجه به تورم و هزینه‌های بالای کشت، برای بسیاری از کشاورزان صرفه اقتصادی نداشت.

یکی از محورهای تحقیق و تفحص مجلس، واگذاری محصولات کلزا به شرکت‌های بخش خصوصی است. در سال‌های اخیر، وزارت جهاد تصمیم گرفت بخش عمده کلزای تولیدی را طرر قب قرارداد با شرکت‌های خصوصی جمع‌آوری و فرآوری کند، اما گزارش‌ها حاکی است این شرکت‌ها، به دلیل ضعف نظارت، گاهی محصولات را قیمت پایین‌تر از نرخ مصوب خریداری کرده یا در پرداخت‌ها تأخیر داشته‌اند. این موضوع نهن‌تپه به زیان کشاورزان

اقتصاد

سرویس اقتصادی ۶۰۰۸۸۲۳

| روزنامه جوان | شماره ۲۲۷۸

یارانه ۲۴هزار تومانی هر کیلو گندم در تنور ناکارآمدی مد فیریت‌ها دود می‌شود

نان مردم زیر آجر وعده‌ها!

دولت سالانه ۱۵۰هزارمیلیارد تومان یارانه نان می‌دهد، گندم ۲۵هزار تومانی را هزار تومان به نانوا می‌دهد تا نان ارزان به دست مردم برسد، اما نه نان ارزان است و نه کیفیتش قابل قبول

نانوایی اعم از هزینه آب و برق و دستمزد کارگران سخن می‌گویند و معتقدند قیمت نان سنتی ارزان است. این گله‌گذاری‌ها در حالی است که حداقل در سه سال اخیر که ف قول خودشان پخت نان مقرون به صرفه نبوده، نه نانوایی‌ای تعطیل شده و نه تغییر کاربری داده شده است. فقط کیفیت نان روزبه‌روز پایین‌تر آمده و صف‌های مقابل آن طولانی‌تر شده است.

متأسفانه یکی از دلایل افت کیفیت‌نسان و عدم پاسخگویی شاطر نانوایی به اعتراض مشتریان این است که اکثر قریب به اتفاق نانوایان به دلیل بالا بودن مشتریان منطقه، چندین دست اجاره داده می‌شود و طبیعی است که شاطر نانوایی که بعضاً کارگر است، دلش برای مردم نسوزد. تجربه «جوان» از مراجعه به اتحادیه به نان بربری سنتی و پیگیری تخلف یکی از نانوایان محله‌های تهران حاکی است در تماس اتحادیه با صاحب نانوایی، مشخص شد برنده مناقسه احد یک‌ساله مجوز نانوایی از شهرداری پایتخت در کردستان زندگی می‌کند و این واحد از سوی املاکی محل به شخص دیگری با نرخ بالاتر اجاره داده شده و مستأجر دوم نیز دو کارگر در نانوایی مستقر کرده و هیچ کدام از مستأجران، از تخلفات محرز این واحد نانوایی اطلاعی نداشته‌اند. اجاره‌دهی بدون نظارت نانوایی‌ها به افراد بی‌صلاحیت که حتی کثارت بهداشتی هم ندارند، مضل دیگری است که نانوایی‌ها را نابسامان کرده است و هیچ مدیر و مسئولی پاسخگو نیست. به نظر می‌رسد اجاره دادن نانوایی‌ها موجب کشیده‌شدن پای دلالان به این صنف شده است که عاملی برای تخلف‌ها، گرانفروشی‌ها و عرضه خارج از شبکه آرد می‌شود.

■ **یارانه‌ای که سوخت می‌شود**

بر اساس آمار دولت سالانه ۱۵۰هزارمیلیارد تومان یارانه نان می‌دهد و گندم ۲۵هزار تومانی را برای نانوا هزار تومان محاسبه می‌کند تا نان ارزان به دست مردم برسد. اگر این یارانه را بین همه مردم تقسیم کنیم، به‌طور متوسط هر ایرانی در سال بیش از ۱۱میلیون تومان، حدود ۱۵۰هزار تومان در این صنف شده است می‌کند. از بنگاه کارشاسان، اصلاح قیمت نان و حذف چند قیمتی تحت عنوان آرد یارانه‌ای ۲ و ۱ با کنجده‌فروشی‌های عمالی برای خریدن تخلفات در نانوایی‌هاست که البته دولت تلاشی برای ساماندهی این آشفته‌بازار نان ندارد.

گزارش ۱

تابستان نیامده برق رکورد زد

هشدار خاموشی‌های زودرسی

در شرایطی که کشور هنوز وارد فصل گرماننشده و ماه‌های اصلی مصرف بالای انرژی در پیش است، رکورد شکنی مصرف برق در فروردین ماه زنگ خطری جدی برای تابستان ۱۴۰۴ به صدا در آورده است.

طبق اعلام رسمی شرکت مدیریت شبکه برق ایران، میزان مصرف برق در شامگاه چهارشنبه ۲۰ فروردین، از سرز ۵۷۰هزارمگاوات عبور کرد و به رقم کم‌سابقه ۵۸۰هزار و ۹۶مگاوات رسید؛ عددی که معمولاً در اوج گرمای خرداد یا تیرماه به ثبت می‌رسد. این رشد نگران‌کننده در شرایطی اتفاق افتاده است که هنوز وسایل سرمایشی به‌طور کامل وارد مدار مصرف نشده‌اند و تقاضا برای خنک‌کننده‌ها در سطح پایینی قرار دارد. مقایسه میزان مصرف برق در بازه زمانی مشابه سال گذشته نیز این افزایش بی‌سابقه را تأیید می‌کند. طبق آمار، در همین بازه در سال گذشته، مصرف برق کشور ۴۵هزار و ۸۷مگاوات بوده که امسال با افزایش ۴۷هزارمگاوات (حدود ۸/۶درصد) به بیش از ۴۹هزارمگاوات در بیک ظهر رسیده است.

این افزایش بی‌رویه مصرف برق می‌تواند تابستانی پرچالش را برای صنعت برق کشور رقم بزند.

با توجه به اینکه هر ساله در ماه‌های گرم، شبکه برق تحت فشار مضاعفی قرار می‌گیرد، آغاز زودهنگام مصرف بسالا می‌تواند به تکرار تجربه خاموشی‌های گسترده در مناطق مختلف کشور منجر شود؛ موضوعی که در سال‌های گذشته نیز سابقه داشته و تبعات اقتصادی و اجتماعی فراوانی را به دنبال داشته است. افزایش زودرس مصرف برق نهن‌تپه‌ها را بیشتر بر دوش نیروگاه‌ها و زیرساخت‌های تولید و توزیع قرار می‌دهد، بلکه برنامه‌های تعمیر و نگهداری دوره‌ای را نیز با اختلال مواجه می‌کند.

بسیاری از نیروگاه‌ها در بازه زمانی فروردین تا اردیبهشت برای آمادگی تابستان، وارد فاز تعمیرات اساسی می‌شوند، اما رشد زودهنگام مصرف، باعث فشار بیشتر بر این واحدها می‌شود و ریسک بروز اختلال در تأمین برق را افزایش می‌دهد. کارشناسان انرژی معتقدند تسادام این روند می‌تواند به تصمیمات فوری در سطح کلان منجر شود، از جمله مدیریت بار شبکه، افزایش نرخ مصرف در اوج پسا‌رو و حتی اعمال محدودیت‌های مقطعی برای مصرف برخی صنایع بزرگ. همچنین نیاز به اصلاح لگوی مصرف در بخش خانگی، تجاری و صنعتی بیش از گذشته احساس برای کاهش مصرف برق در ساعات اوج مصرف است.

بر اساس بررسی‌ها، جابه‌جایی زمان فعالیت ادارات و سازمان‌ها می‌تواند معادل تولید یک نیروگاه اتمی در مصرف برق صرف‌جویی ایجاد کند، اما اجرای موفق چنین طرح‌هایی نیازمند هماهنگی دقیق میان نهادهای مختلف و همراهی مردم است.

با توجه به روند فعلی، ضروری است علاوه بر آماده‌سازی فنی نیروگاه‌ها و شبکه انتقال، کمپین‌های اطلاع‌رسانی گسترده نیز برای آگاهی‌بخشی مردم و ترغیب به مصرف بهینه برق اجرا شود که در غیر این صورت، احتمال بروز خاموشی‌های زودهنگام و بحران‌های مرتبط با آن به شدت افزایش می‌یابد. رکورد شکنی مصرف برق در فروردین‌ماه نهن‌تپه هشدار ی جدی برای ماه‌های آینده است، بلکه نشان‌دهنده شفاف عمیق در لگوی مصرف و برنامه‌ریزی تقاضای انرژی در کشور است.

اگر اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی از هم‌گام در دستور کار قرار نگیرد، تابستان ۱۴۰۴ می‌تواند با بحران‌های انرژی گسترده‌تری همراه شود؛ بحرانی که تبعات آن تنها به قطعی برق محدود نخواهد بود.

حسین افغنی | از اس اس تهران

گلابه‌مندند.

یکی از کسانی که برای خرید نان به سنگگی مراجعه کرده، در گفت‌وگو با «جوان» می‌گوید: در گذشته نان سنگک از آن دست نان‌هایی بود که دورریز نداشت، اما در حال حاضر با آرد سفید پخته می‌شود و به قدری بی‌کیفیت پخته می‌شود که بخش زیادی از آن روانه نان خشکی می‌شود. این شهروند تهرانی می‌افزاید: نان بربری و حتی تافتون نیز شرایط بدتری دارند و هیچ نظارتی بر عملکرد این نانوایان نیست. بنده بارها به سامانه ۱۲۴ و اتحادیه نانوایان شکایت کرده‌ام، اما هیچ توجهی نشده است. وی تأکید می‌کند: نانواها مدام از ارزی‌نان و هزینه‌های بالا گلایه می‌کنند، اما در همین محله ما در کمتر از یک سال نانوایان خودروه‌های مدل بالا خریداری کرده‌اند و وضع‌شان بهتر شده است. اگر واقعاً این صنف اقتصادی نیست، چرا تعطیل نمی‌دهند و ملک را تحویل شهرداری نمی‌دهند.

وی می‌افزاید: نانوایان دولتی مدام از بالا بودن هزینه‌های

و بربری ساده با آرد نوع ۲، ۳هزار و ۵۰۰ تومان، نان لواش با آرد نوع یک ۷۰۰ تومان و لواش نوع ۲، بی‌کیفیت، کنجده‌فروشی بدون درخواست و کار تخوان‌هایی که قبض پرداخت ندارند. ظاهراً این نارضایتی‌های مردم و نانوایان تمامی ندارد. در این سال‌ها پرداخت یارانه نقدی و فروش نان با کار تخوان‌های هوشمند نیز چاره‌ساز نشده است، زیرا هم نرخ مصوب دولتی رعایت نمی‌شود و هم اینکه کیفیت به قدری پایین آمده که کیسه‌کیسه برکت خدا وارد کیسه زباله‌های نان خشکی می‌شود، حتی نان سنگک و تافتون که از قدیم به نداشتن ذره ریز معروف بودند.

مهر ۱۴۰۳ ستاد تنظیم بازار قیمت نان را افزایش داد تا به اعتراض‌های ناهواها به سود کم‌شان به بهانه ثابت ماندن قیمت‌ها و افزایش هزینه‌ها پایان دهد. اکنون قیمت مصوب نان سنگک ساده ۵هزار و ۵۰۰تومان، بربری ساده با آرد نوع یک ۲هزار و ۵۰۰تومان

آیا برنامه‌ای برای صادرات روغن زیتون و رقابت با برندهای

جهانی وجود دارد؟

■ **«حمایت از کشاورزان» وعده‌ای که خاک می‌خورد**

شاید بزرگ‌ترین انتقاد به وزارت جهاد، ضعف در حمایت از کشاورزان باشد. کلزاکاران، گندم کاران، زیتون کاران و تولیدکنندگان دانه‌های روغنی بارها از نبود بیمه محصولات، چرخ حمایت‌ها روغن‌کشی تا واحدهای فرآوری زیتون نیز از کمبود سرمایه‌گذاری و فناوری عقب مانده‌اند.

دولت چهاردهم که با شعار حمایت از تولید داخلی روی کار آمده، حالا زیر فشار انتظارات است. مجلس می‌خواهد بداند چرا حمایت‌ها به جایی آنکه به مرز ع برسد، در راه‌روه‌های بوروکراسی گم می‌شود. آیا این دولت می‌تواند با اصلاح ساختار، یارانه‌های هدفمند و تقویت تعاونی‌های کشاورزی، اعتماد دست‌رفته را بازگرداند؟

■ **دولت چهاردهم در بوته آزمایش**

دولت چهاردهم که از تابستان ۱۴۰۳ سکان کشاورزی را در دست گرفته، با چالش‌های بزرگی روبه‌رو است. کلزا، دانه‌های روغنی و زیتون، نه‌فقط محصولات کشاورزی، بلکه تولید خودکفایی و کاهش وابستگی به این حال موفقیت این دولت به چند عامل بستگی دارد: نظارت دقیق بر قراردادهای بخش خصوصی، تخصیص بودجه کافی برای زیرساخت‌ها و حمایت واقعی از کشاورزان. تحقیق و تفحص مجلس که در جلسات ۲۴ تا ۲۷ فروردین ۱۴۰۴ بررسی می‌شود، می‌تواند نقشه راهی برای اصلاحات باشد یا صرفاً به فهرستی دیگر از انتقادات تبدیل شود.

■ **راه پیش رو**

برای برورن‌رفت از این تنگنا، دولت چهاردهم باید چند گام اساسی بردارد: نخست، شفافیت در واگذاری محصولات به بخش خصوصی با نظارت دقیق تر تضمین شود. دوم، بودجه توسعه دانه‌های روغنی و زیتون افزایش یابد و به‌صورت هدفمند خرج شود. سوم، حمایت از کشاورزان با بیمه جامع، تسهیلات در دسترس و آموزش‌های نوین تقویت شود. در نهایت، زنجیره تولید تا فرآوری باید کامل شود تا ارزش افزوده به جای صادرات باقی نماند.

■ **کشاورزی تکمیلی**

کشاورزی کشورمان ظرفیت تبدیل شدن به موتور محرکه اقتصاد را دارد، اما سال‌هاست در تله سیاست‌های ناکارآمد گرفتار است. تحقیق و تفحص مجلس در فروردین ۱۴۰۴، فرصتی است تا دولت چهاردهم نشان دهد می‌تواند این چرخ معیوب را بشکند. کلزا، زیتون و دانه‌های روغنی، اگر با برنامه‌ریزی درست حمایت شوند، می‌توانند ایران را از وابستگی به واردات نجات دهند و معیشت میلیون‌ها کشاورز را بهبود بخشند، اما آیا این بار، وعده‌ها رنگ عمل می‌گیرند؟